

SECRETARIATUL GENERAL AL GUVERNULUI
DEPARTAMENTUL PENTRU RELAȚIA CU PARLAMENTUL

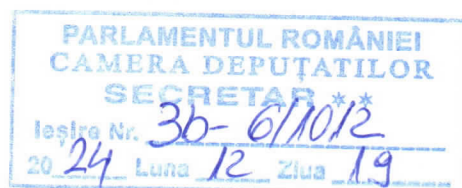
Nr. 10430, 10431, 10316, 10329, 10340, 10341, 10342, 10343, 10369,
10370, 10371, 10372, 10373, 10393, 10394, 10399, 10403, 10404, 10408,
10409, 10410, 10412, 10368/2024

17-12-2024

Către: Domnul Cristian BUICAN
Secretar al Camerei Deputaților

Ref. la: Răspunsuri la întrebări/interpelări formulate de deputați

Stimate domnule secretar,

Vă transmitem, alăturat, răspunsurile instituțiilor vizate cu privire la unele întrebări/interpelări formulate de deputați, potrivit tabelului anexat.

Cu deosebită considerație,

NINI SĂPUNARU

SECRETAR DE STAT

MINISTERUL FINANTELOR

Cabinet Ministru

Nr.63098-6/17.12.2024

14208A
Nr. 10403 / DRP
DATA 17.12.2024

Domnului Silviu-Titus PĂUNESCU

Deputat, Parlamentul României - Camera Deputaților

Adresa: Str. Izvor nr.2-4

Sector 5

București, România

Stimate domnule Deputat,

Referitor la întrebarea dumneavoastră înregistrată la Camera Deputaților cu nr.14208A/2024, având ca obiect „Cifrele cu privire la structura gap-ului de TVA”, potrivit sferei de competență a Ministerului Finanțelor, vă comunicăm următoarele:

Introducerea sistemului național privind factura electronică RO e-Factura a urmărit crearea unui instrument care vizează reducerea gap-ului de TVA, cu impact asupra încasărilor bugetare, prin combaterea fraudei și a evaziunii fiscale, facilitând în același timp conformarea voluntară, eficientizarea colectării, în special în domeniul TVA, îmbunătățirea competitivității operatorilor economici și reducerea costurilor administrative, atât pentru contribuabili, cât și pentru administrația fiscală.

În vederea continuării măsurilor aplicate pentru diminuarea procentului actual de decalaj fiscal al TVA, în conformitate cu țintele din Planul Național de Redresare și Reziliență (PNRR), a fost necesară dezvoltarea și implementarea unui instrument care să conducă la asigurarea creșterii conformării voluntare prin reflectarea stării de fapt fiscale, rezultate din agregarea bazei de date stocate prin intermediul sistemelor informatice implementate de Ministerul Finanțelor, respectiv decontul precompletat de TVA (RO e-TVA).

Introducerea decontului precompletat RO e-TVA în luna iulie a anului 2024, cu efecte pentru mediul de afaceri începând cu data de 01 ianuarie a anului 2025 (în sensul că a fost amânată obligația persoanelor impozabile de a transmite rezultatele verificărilor la notificările de conformare ale organelor fiscale) se află în faza de început în contextul în care facturarea electronică pe relația B2B a devenit obligatorie de la data de 01 iulie 2024. Astfel, primele deconturi precompletate RO e-TVA care au fost disponibile atât mediului de afaceri, cât și administrației fiscale, au fost cele aferente lunilor iulie (în luna septembrie 2024), august 2024 (în luna octombrie 2024) și septembrie 2024 (în luna noiembrie 2024).

Menționăm că, în prezent, se analizează acuratețea datelor generate de instrumentul e-TVA, urmând ca o decizie privind posibilitatea prorogării sistemului să fie luată în baza rezultatelor preliminare. În acest sens, precizăm că au avut deja loc trei întâlniri ale Comitetului Național pentru Decontul precompletat RO e-TVA cu o largă participare a mediului de afaceri în care au fost analizate primele efecte ale introducerii decontului precompletat RO e-TVA.

În ceea ce privește întrebarea „(...) cum măsurile de digitalizare luate de ANAF, precum casele de marcat electronice, e-Factura, e-TVA, SAF-T, rezolvă una

din problemele cronice ale bugetului, cum e îmbunătățirea colectării de TVA?”, menționăm că evaziunea fiscală reprezintă un fenomen negativ care afectează semnificativ realizarea veniturilor bugetare, îmbrăcând diferite forme de manifestare, rezultatul final fiind sustragerea, în tot sau în parte, de la îndeplinirea obligațiilor fiscale. Cauzele fenomenului sunt mult mai profunde, iar prin acțiunile de control se pot limita doar efectele acestuia.

Pentru reducerea evaziunii fiscale, respectiv a economiei subterane, la nivel legislativ, sunt reglementate o serie de mecanisme de raportare care fac posibilă o mai bună detecție a cazurilor de fraudă și o intervenție timpurie pentru instrumentarea acestora, precum și limitarea efectelor în plan fiscal.

Astfel, soluțiile recent introduse de raportare electronică automatizată, precum SAF-T, RO e-Transport, RO e-Factura, RO e-Sigiliu și sistemul informatic de conectare a caselor de marcat electronice fiscale, permit Agenției Naționale de Administrare Fiscală (ANAF) un acces rapid, unele dintre acestea chiar în timp real, la volume semnificative de date privind tranzacțiile derulate în economie. Prin implementarea acestora se vizează îmbunătățirea și consolidarea gradului de colectare a TVA, prevenirea și combaterea fraudei, a evaziunii și eventualelor abuzuri de drept în domeniul TVA, precum și diminuarea evaziunii fiscale în segmentul comerțului cu amănuntul și serviciilor prestate către populație.

Informațiile acumulate constituie o bază solidă pentru perfecționarea analizei de risc și o mai bună identificare a contribuabililor care prezintă risc fiscal. Astfel, printr-o activitate sistematică și printr-o intervenție timpurie și promptă în cazurile de neconformare fiscală va crește eficiența activității de prevenire, descoperire și combatere a evaziunii fiscale și se creează premisele unui mediu concurențial corect, propice contribuabililor de bună-credință.

Alocarea eficientă a resurselor instituționale pentru atingerea obiectivelor strategice presupune dezvoltarea capabilităților de analiză de risc pentru detectarea cu acuratețe a cazurilor de neconformare și intervenții precise la contribuabili care prezintă risc fiscal semnificativ.

Pentru îmbunătățirea capacității operative a administrației fiscale în prevenirea și combaterea fenomenelor de neconformare fiscală sunt necesare implementarea unor sisteme informatice, precum și asigurarea interoperabilității volumelor de date furnizate prin acestea, adoptarea de măsuri imediate fiind reglementată de *Ordonanța de urgență a Guvernului nr.116/2023 privind unele măsuri pentru gestionarea și evidențierea veniturilor curente ale bugetului public prin implementarea unor proiecte de digitalizare, cu modificările ulterioare.*

Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.116/2023, cu modificările ulterioare, Ministerul Finanțelor este abilitat să utilizeze și/sau să implementeze module de valorificare a datelor și informațiilor furnizate prin intermediul sistemelor informatice de interes strategic național (S.I.I.S.N.) în domeniul administrării fiscale. Sistemele informatice de interes strategic național sunt următoarele: Sistemul național privind factura electronică RO e-Factura, Sistemul național RO e-Transport, Sistemul național RO e-Sigiliu, Sistemul informatic național RO e-SAF-T, Sistemul informatic național RO e-Case de marcat electronice și Sistemul informatic național RO e-TVA, al cărui scop este de a precompleta informații privind operațiunile impozabile în deconturile de TVA și de a le pune la dispoziția persoanelor impozabile prin intermediul Spațiului Privat Virtual.

Potrivit prevederilor Ordonanței de urgență a Guvernului nr.116/2023, cu modificările ulterioare, prin intermediul sistemului RO e -TVA, bazat pe utilizarea datelor existente despre operațiunile impozabile furnizate de sistemele RO e-Factura și RO e-Case de marcat electronice, precum și de alte baze de date existente în sistemele informatice gestionate de Ministerul Finanțelor, informații din deconturile

de TVA se precompletează, în sistemul informatic, pentru fiecare perioadă de raportare, și se pun la dispoziția persoanelor impozabile înregistrate în scopuri de TVA prin intermediul Spațiului Privat Virtual.

Una dintre cauzele decalajului fiscal o reprezintă mecanismele de raportare și de monitorizare a tranzacțiilor. Acest aspect este deja abordat prin implementarea SAF-T și a celorlalte proiecte de digitalizare. Implementarea SAF-T la nivelul tuturor contribuabililor (în prezent, doar pentru contribuabili mari și mijlocii, iar, cu data de 1 ianuarie 2025, se va implementa și pentru contribuabili mici), reprezintă un standard internațional pentru schimbul de date contabile, facilitează auditarea și îmbunătățește calitatea datelor fiscale colectate de autorități.

SAF-T permite organelor fiscale accesul la date din evidența contabilă și fiscală ale contribuabililor/plătitorilor, stocate și prelucrate în mediu electronic, prin utilizarea unor instrumente informatice de audit, ca parte a unei metodologii care asigură eficacitate și productivitate crescută în controlul fiscal asistat de computer.

Fișierul Standard de Control Fiscal (SAF-T) ajută la îmbunătățirea colectării de TVA, fiind util pentru:

- efectuarea analizei de risc, astfel pot fi inițiate acțiuni de control fiscal (verificări încrucișate/control inopinat) care să evidențieze inclusiv neconcordanțe în ceea ce privește TVA;

- acces direct la evidența contabilă a contribuabilului - reducerea timpului de derulare a controalelor fiscale;

- verificarea rapidă a declarațiilor fiscale depuse de contribuabil, inclusiv în ceea ce privește TVA, pentru depistarea eventualelor neconcordanțe dintre evidența contabilă și declarațiile fiscale, etc..

Sistemul RO e-Transport, prin mecanismele pe care le gestionează, va avea o contribuție importantă la reducerea gap-ului de TVA, prin monitorizarea transporturilor efectuate cu bunuri cu risc fiscal ridicat, urmărindu-se fiscalizarea tranzacțiilor comerciale și creșterea încasărilor la bugetul de stat.

Mecanismul e-TVA, introdus în luna iunie a anului 2024 ca instrument principal de reducere a gap-ului de TVA, este un instrument digital integrator al datelor și informațiilor conținute în sistemele informatice ale Ministerului Finanțelor și ANAF (RO e-Factura, RO e-Sigiliu, RO e-Transport, RO e-SAF-T, RO e-Case de marcat electronice, sistemul informatic integrat vamal) destinat simplificării procesului de raportare și colectare a TVA-ului, reducând birocrăția și erorile asociate cu procedurile manuale și va asigura:

- transparență și conformitate: creșterea transparenței tranzacțiilor și îmbunătățirea conformității fiscale prin monitorizarea mai eficientă a operațiunilor comerciale;

- reducerea evaziunii fiscale: prin urmărirea în timp real a tranzacțiilor comerciale și detectarea rapidă a anomaliilor, sistemul contribuie la reducerea evaziunii fiscale;

- eficiență administrativă: automatizarea proceselor reduce timpul necesar pentru verificarea și procesarea declarațiilor de TVA.

Din punctul de vedere al administrației fiscale din România, eforturile de îmbunătățire a procedurilor de control și de monitorizare, inclusiv dezvoltarea activității de analiză de risc, sunt substanțiale. Cu toate acestea, ANAF nu va putea să obțină o creștere a conformării fiscale în mod independent, fără elaborarea și implementarea unor măsuri de o amploare mai mare la nivel guvernamental.

ANAF acționează permanent, în limita competențelor legale, la eradicarea acestui fenomen care afectează societatea la toate nivelurile. Prin soluțiile recent introduse, Agenția a făcut progrese semnificative în direcția digitalizării activității de administrare fiscală, asigurându-se în mod constant sustenabilitatea

proiectelor finalizate, implementarea proiectelor de digitalizare aflate în derulare, cât și pregătirea documentației aferente proiectelor aflate în pregătire la nivelul ANAF.

Până la finalizarea unor proiecte de digitalizare, ANAF va utiliza și valorifica informațiile obținute prin sistemele deja implementate (SAF-T, desk-audit, interconectarea caselor de marcat, factura electronică, RO-e Transport, RO-e Sigiliu interoperabilitatea cu alte instituții etc.) care vor conduce la furnizarea de date fiscale consistente către sistemul de analiză de risc, activitate care va determina creșterea gradului de colectare, atât printr-o îmbunătățire a gradului de conformare voluntară, prin eficientizarea proceselor de administrare fiscală, cât și prin crearea unui cadru mai eficient de identificare și combatere a fenomenului de fraudă și evaziune fiscală.

Referitor la întrebarea „(...) în ce zone dispare peste o treime din TVA-ul plătit de stat/instituții publice, companii și cetățeni pentru bunurile și serviciile cumpărate de la diverși furnizori?”, menționăm că principala cauză a nivelului scăzut de conformare o constituie mecanismele de raportare și de monitorizare a tranzacțiilor care prezintă un risc ridicat de fraudă, aspecte abordate de administrația fiscală prin dezvoltarea și implementarea sistemului informatic SAF-T (Fișierul Standard de Control Fiscal).

Atât prin Strategia Agenției pentru perioada 2021-2024, cât și prin PNRR, ANAF și-a propus o serie de reforme care să asigure îmbunătățirea administrării fiscale, prevenirea și combaterea evaziunii fiscale, dar și creșterea constantă a gradului de conformare voluntară la declarare și plată a contribuabililor.

Decalajul fiscal la TVA are mai multe surse, la trei dintre acestea făcându-se referire în întrebare. Decalajul fiscal reprezintă, din punctul de vedere al pilonilor conformării, pierderi generate de entități neînregistrate, sume nedeclarate sau subdeclaratate și sume declarate, dar neplătite. De asemenea, termenul „zone” este vag. Dacă se face referire la arii geografice, precizăm că nu dispunem în acest moment, de un model de estimare a deficitului fiscal la TVA pe regiuni sau județe, această departajare, în cazul TVA fiind, de altfel, greu de făcut atâta timp cât tranzacțiile purtătoare de TVA nu pot fi localizate strict într-o arie geografică, cum pot fi, de exemplu, contractele de muncă. Pe de altă parte, metodologia agreată și aplicată de Comisia Europeană nu permite descompunerea decalajului fiscal pe sectoare economice de activitate.

Cu deosebită stimă,

p. MINISTRUL FINANTELOR

SECRETAR DE STAT

Alin-Marius ANDRIEȘ